

Pri použití akejkoľvek časti
tejto prezentácie uvádzajte
zdroj

Mgr. Lýdia Brichtová,

MPSVR SR

konferencia SocioFóra, 25. júna 2008,

Návrh zákona o sociálnych službách

MPSVR SR, jún 2008

Sociálna služba

je odborná činnosť, obslužná činnosť a ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané najmä na

- ✓ prevenciu alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity
- ✓ zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti
- ✓ zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby
- ✓ riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny

Nepriaznivá sociálna situácia

- je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy
- ❖ najmä z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb
- ❖ pre svoje životné návyky a pre spôsob života
- ❖ pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav
- ❖ pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ŤZP
- ❖ pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb

Činnosť na účely poskytovania sociálnych služieb

- **odborná činnosť** (sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálna rehabilitácia, zdravotná starostlivosť, pracovná terapia)
- **obslužná činnosť** (ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva)
- **d'alšia činnosť** (napr. utváranie podmienok na vykonávanie základnej osobnej hygieny, prípravu stravy, záujmovú činnosť, vzdelávaciu činnosť poskytovanie osobného vybavenia a základného ošatenia a obuvi)

Nová filozofia sociálnych služieb

- ✓ Väčšia variabilita a nové druhy sociálnych služieb
- ✓ Individuálny rozvojový plán (sociálne služby “šité na mieru“ klienta)
- ✓ Zvyšovanie kvality a odbornosti pri poskytovaní sociálnych služieb a akreditácia vzdelávacích programov
- ✓ Previazanosť zdravotnej a sociálnej starostlivosti pri poskytovaní sociálnych služieb
- ✓ Nezávislý dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb
- ✓ Zvýšenie objektivity posudzovania odkázanosti na pomoc inej osoby (Barthelov index - ADL)
- ✓ Garantovaný prístup neverejných poskytovateľov k finančnému príspevku u vybraných sociálnych služieb

Prijímateľ má právo

- na poskytnutie sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom
- na výber sociálnej služby a jej poskytovateľa
- na zachovanie dôstojnosti pri poskytovaní sociálnej služby
- na zabezpečenie dostupnosti všetkých informácií o sociálnej službe
- podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení
- na garanciu zostatku z príjmu po zaplatení úhrady za poskytnutú sociálnu službu
- podať sťažnosť inšpektorátu
- na náhradu škody spôsobenej poskytovateľom

Povinnosti poskytovateľa sociálnej služby

Okrem iného:

- ✓ rešpektovať individuálne potreby prijímateľa
- ✓ aktivizovať prijímateľa podľa jeho schopnosti a možností
- ✓ poskytovať sociálnu službu na profesionálnej úrovni
- ✓ utvárať podmienky pre deinštitucionalizáciu/ návrat prijímateľa do prirodzeného rodinného prostredia

- ✓ dodržiavať maximálny počet klientov na jedného zamestnanca a percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov
- ✓ zabezpečiť dostupnosť a debarierizáciu stavieb využívaných na poskytovanie sociálnych služieb splnením požiadavky na výstavbu a budovy zariadení sociálnych služieb, ustanovené týmto zákonom
- ✓ vypracovať a plniť procedurálne, materiálne - technické a personálne podmienky poskytovania sociálnej služby – tzv. štandardy

Garancia pri zabezpečení poskytovania sociálnej služby občanom

Príslušný orgán je povinný:

- poskytnúť alebo zabezpečiť vybrané sociálne služby najneskôr do 60 dní
- za zabezpečenie sa považuje poskytnutie sociálnej služby u iného poskytovateľa (iná obec, iná VUC alebo neverejný poskytovateľ)
- v prípade ak je život alebo zdravie vážne ohrozené, poskytnúť alebo zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby bezodkladne

Sociálne služby sú:

- ❖ Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb
- ❖ Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
- ❖ Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ŤZP a nepriaznivého zdravotného stavu
- ❖ Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií
- ❖ Podporné služby

Soc. služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných život. potrieb

- nocľaháreň (prístrešie na jednu noc)
- útulok
- domov na pol ceste (dočasné ubytovanie pre osobu po odchode z útulku, detského domova...)
- Zariadenie núdzového bývania (pre osobu, na ktorej je páchané násilie, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, osamelého rodiča, osamelú tehotnú ženu, rodinu s deťmi bez ubytovania)
- nízkoprahové denné centrum

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (opatrovateľská služba pre deti)
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti (stanica opatrovateľskej služby)
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu

Sociálne služby pre ŤZP a osoby s nepriaznivým zdravot. stavom

- Opatrovateľská služba
- Prepravná služba
- Sprievodcovská a predčitateľská služba (sprievod pri základných sociálnych aktivitách a pomoc pri komunikácií)
- Tlmočnícka služba
- Sprostredkovanie tlmočnickej služby (agentúra TS)
- Sprostredkovanie osobnej asistencie (agentúra OA)
- Požičiavanie pomôcok

- zariadenie podporovaného bývania
- zariadenie pre seniorov
- zariadenie opatrovateľskej služby
- rehabilitačné stredisko
- domov sociálnych služieb
- denný stacionár (DSS s denným pobytom)
- špecializované zariadenie (pre klientov s vybraným druhom zdravotného postihnutia, napr. Alzheimerova choroba, ťažké poruchy osobnosti, skleróza multiplex)

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

- Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (nepretržitá, dištančná hlasová a elektronická komunikácia s osobou, ktorá sa nachádza v ohrození zdravia alebo života)
- Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom komunikačných technológií (sociálne poradenstvo napr. prostredníctvom telefónu, chatu, sms)

Podporné služby

- Odl'ahčovacia služba (pre osobu, ktorá opatruje občana s ŤZP za účelom nevyhnutného odpočinku)
- Pomoc pri výkone opatrovníckých práv a povinností (prostredníctvom záujmových združení opatrovníkov)
- Denné centrum (pre osoby v dôchodkovom veku a rodičov s deťmi – záujmová činnosť)
- Reintegračné centrum
- Jedáleň
- Práčovňa
- Stredisko osobnej hygieny

Autor príspevku: Mgr. Lýdia Brichtová
MPSVR SR

konferencia SocioFóra 25. júna 2008, Košice (IVVL)

Garantované sociálne služby

OBEC

- Nocľaháreň
- Nízkoprahové denné centrum
- Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (opatrovateľská služby pre deti)
- Zariadenie pre seniorov
- Zariadenie opatrovateľskej služby
- Denný stacionár
- Opatrovateľská služba
- Odlahčovacia služba
- Prepravná služba

VUC

- Útulok
- Domov na pol ceste
- Zariadenie núdzového bývania
- Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- Podporované bývanie
- Rehabilitačné stredisko
- Domov sociálnych služieb
- Špecializované zariadenie
- Reintegračné centrum
- Tlmočnícka služba

Poskytovatelia sociálnych služieb

- Obec
- Právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo VUC
- Ďalšie právnické a fyzické osoby -
neverejní poskytovatelia
 - na neziskovom základe
 - s cieľom dosiahnuť zisk

Odkázanosť na pomoc inej osoby

– na účely poskytovania opatr. služby a služby v zariadeniach pre FO s ŤZP a fin. príspevku na tieto služby

- Rozhoduje príslušný orgán podľa Barthelovho indexu/ADL

Stupeň odkázanosti	Rozsah odkázanosti	Finančný príspevok
I. stupeň	0 hodín	0 Sk
II. stupeň	60 hodín mesačne (2 hodiny denne)	1 820 Sk
III. stupeň	120 hodín mesačne (4 hodiny denne)	3 640 Sk
IV. stupeň	180 hodín mesačne (6 hodín denne)	5 400 Sk
V. stupeň	240 hodín mesačne (8 hodín denne)	8 640 Sk
VI. stupeň	Viac ako 240 hodín mesačne (viac ako 12 hodín denne)	10 800 Sk

Autor príspevku: Mgr. Lýdia Brichtová
MPSVR SR
konferencia SocioFóra 25. júna 2008, Košice (IVVL)

Platba za sociálnu službu

- ❖ Výška úhrady najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov
 - príslušný orgán - VZN
 - neverejný poskytovateľ - zmluva
- ❖ **Ochrana príjmu**
 - pri opatrovateľskej službe 1,3 x sumy ŽM
 - v zariadení % z príjmu a majetku alebo % sumy ŽM určené týmto zákonom podľa formy pobytu (napr. pri celoročnom pobyte 20% sumy ŽM)
- ❖ **Služby oslobodené od platenia**
 - pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy
 - poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov
 - pracovná terapia

Autor príspevku: Mgr. Lýdia Brichtová
MPSVR SR

konferencia SocioFóra 25. júna 2008, Košice (IVVL)

Financovanie sociálnych služieb

- rozpočet obce a VÚC alebo vlastné zdroje neverejného poskytovateľa
- úhrada od klienta
- verejné zdravotné poistenie (ošetrovateľské výkony)
- dary
- výnosy po zdanení z vedľajšej hospodárskej činnosti/ u neverej. poskytovateľa zisk po zdanení podnikateľskej činnosti
- príjmy zo sociálneho podniku
- u neverejného poskytovateľa finančný príspevok
- iné zdroje

Garantovaný prístup neverejných poskytovateľov k finančnému príspevku (FP)

- ❖ Nárok na FP sa garantuje pri poskytovaní **obligatórných** sociálnych služieb v závislosti od pôsobnosti príslušného orgánu a poskytuje sa na základe **predložených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby alebo zoznamu osôb**, ktorým bola služba poskytnutá

Druhy finančných príspevkov

- **Finančný príspevok pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby** - najmenej vo výške podľa Barthela podľa počtu prijímateľov a stupňa ich odkázanosti (poskytuje sa aj neverejným poskytovateľom, ktorí dosahujú zisk)
- **Finančný príspevok na prevádzku** - rozdiel medzi štandardnými výdavkami a súčtom štandardných príjmov a finančných príspevkov pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby (neposkytuje sa neverejným poskytovateľom, ktorí dosahujú zisk)

Komunitný rozvoj a plánovanie

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb

- ❖ Účelom podpory **komunitného rozvoja** je predchádzanie vzniku alebo zhoršeniu nepriaznivých sociálnych situácií, riešenie sociálnych problémov obce a podpora aktivity členov komunity k svojpomoci
- ❖ **Komunitný plán vychádza** z národných priorít rozvoja sociálnych služieb, s cieľom plánovať sociálne služby zodpovedajúce miestnym špecifikám a potrebám občanov
- ❖ **Koncepcia rozvoja sociálnych služieb** vychádza z národných priorít rozvoja sociálnych služieb a z komunitných plánov obcí v územnom obvode samosprávneho kraja

- ❖ **Komunitný plán a koncepcia rozvoja obsahuje**
 - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb, vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov,
 - analýzu požiadaviek prijímateľov a požiadaviek ďalších obyvateľov na rozvoj sociálnych služieb,
 - analýzu sociologických údajov a demografických údajov,
 - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
 - časový plán realizácie, vrátane určenia zodpovednosti za ich plnenie a určenia personálnych, finančných, prevádzkových a organizačných podmienok,
 - spôsob vyhodnocovania plnenia

Kvalifikačné predpoklady a vzdelávanie v systéme sociálnych služieb

**Ustanovujú sa kvalifikačné predpoklady pre
výkon profesií, napr.:**

- Sociálny pracovník/poradca
- Opatrovateľ
- Tlmočník
- Inštruktor a koordinátor sociálnej rehabilitácie
- Pracovný terapeut
- Zdravotnícky zamestnanec v zariadení sociálnych služieb
- Zamestnanec zabezpečujúci psychologickú starostlivosť
- Vychovávateľia a ďalší pedagogickí zamestnanci v zariadení

Autor príspevku: Mgr. Lýdia Brichtová
MPSVR SR

konferencia SocioFóra 25. júna 2008, Košice (IVVL)

Dohľad nad poskytovaním soc. služieb

➤ **Inšpektorát sociálnych služieb** - nezávislý orgán, ktorý

• **dohliada na dodržiavanie tohto zákona a ostatných predpisov pri**

✓ poskytovaní sociálnej služby a spôsobe jej vykonávania najmä z hľadiska dodržiavania základných ľudských práv a slobôd

✓ určovaní životných podmienok v zariadení

✓ rozhodovaní príslušných orgánov

✓ dodržiavaní záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby

✓ vypracovaní, realizovaní a vyhodnocovaní koncepcií rozvoja sociálnych služieb

• **rozhoduje o ukladaní pokút**

Autor príspevku: Mgr. Lýdia Brichtová

MPSVR SR

konferencia SocioFóra 25. júna 2008, Košice (IVVL)

Ďakujem za Vašu pozornosť.